

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 14 lutego 2011 r.

**Zarząd
Mysłowickiego Centrum
Zdrowia Sp. z o.o. w Mysłowicach**

LKA-4101-28-03/2010/P/10/097

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, przeprowadziła kontrolę w Mysłowickim Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Mysłowicach, w zakresie przekształceń własnościowych wybranych szpitali w latach 2008 – 2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 5 stycznia 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Spółki w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

W wyniku realizacji uchwały nr XVI/587/ Rady Miasta Mysłowice z dnia 3 lipca 2008 r., w dniu 7 sierpnia 2008 r. zawarto umowę spółki Mysłowickie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. (dalej Spółka lub MCZ), której jedynym udziałowcem została Gmina Mysłowice.

W dniu 19 listopada 2008 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki postanowiło o utworzeniu Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpital Nr 1 im. św. Karola Boromeusza (dalej NZOZ Szpital Nr 1), który w dniu 27 lutego 2009 r. wpisano do rejestru zakładów opieki zdrowotnej (dalej rejestr zoz), prowadzonego przez Wojewodę Śląskiego.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, 1701 ze zm.

W związku z uchwałą nr XXXIV/709/08 Rady Miasta Mysłowice z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie likwidacji Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Nr 1 im. Św. Karola Boromeusza w Mysłowicach (dalej SPZOZ Szpital Nr 1), z dniem 1 kwietnia 2009 r. poszczególne rodzaje świadczeń, objęte zakresem działalności likwidowanego szpitala, miał zapewnić NZOZ Szpital Nr 1 utworzony przez Spółkę. W uchwale tej postanowiono także, że z dniem 1 kwietnia 2009 r. Spółka przejmie pracowników SPZOZ Szpital Nr 1, a mienie znajdujące się w jego dyspozycji likwidator szpitala wydzierżawi NZOZ Szpital Nr 1, natomiast Gmina Mysłowice pokryje wszystkie należności i zobowiązania SPZOZ Szpital Nr 1, wg stanu określonego bilansem zamknięcia likwidacji.

W dniu 12 lutego 2009 r. Spółka zawarła z likwidatorem SPZOZ Szpital Nr 1 umowę dzierżawy, przedmiotem której był zorganizowany zespół środków rzeczowych pozwalających na prowadzenie działalności z zakresu ochrony zdrowia (nieruchomości i ruchomości będące w użytkowaniu likwidowanego szpitala).

1. W latach 2008 - 2010 sukcesywnie pogarszała się sytuacja finansowa Spółki, pomimo że Gmina Mysłowice, jako właściciel 100 % udziałów, podwyższyła jej kapitał zakładowy (od 50.000 zł wg stanu na dzień 24 listopada 2008 r. do 1.300.000 zł wg stanu na dzień 29 października 2010 r.), jak również dokonała dopłat w łącznej kwocie 100.000 zł oraz umorzyła pożyczkę udzieloną w kwocie 450.000 zł na finansowanie bieżącej działalności Spółki. Zgodnie z wyjaśnieniami Zarządu, środki przekazane przez Gminę Mysłowice zostały wydatkowane w pierwszej kolejności na regulowanie zobowiązań wymagalnych. Przyczyną ich powstania było m.in. to, że: *spośród funkcjonujących oddziałów, jedynie Oddziały Wewnętrzny i Noworodków bilansują przychody i koszty lub są bliskie ich zbilansowania, natomiast Oddział Dermatologiczny i Ginekologiczno-Położniczy systematycznie generują stratę; działalność o charakterze komercyjnym stanowi zbyt mały procent dochodów, aby zrównoważyła nierównowagę pomiędzy przychodami a kosztami; warunki lokalowe oraz wymogi NFZ uniemożliwiły wydzierżawienie sali operacyjnej lub części budynku.*
2. W okresie objętym kontrolą nowoutworzona Spółka nie osiągała wyników finansowych założonych w biznesplanie. Rok 2009 Spółka zakończyła stratą w wysokości 562.263 zł, podczas gdy w biznesplanie założono stratę w kwocie 448.200 zł. Na koniec I półrocza 2010 r., zamiast planowanego zysku netto w wysokości 600 zł, Spółka odnotowała stratę

w wysokości 931.445 zł, która na koniec października 2010 r. uległa ona zwiększeniu do kwoty 1.510.033 zł.

Przychody ogółem Spółki za 2009 r. wyniosły 6.854.898 zł, w tym m.in. 6.288.264 zł (91,7 %) ze sprzedaży świadczeń opieki zdrowotnej (zwanym dalej świadczeniami). Przychody z tytułu realizacji umów podpisanych z Oddziałem NFZ² wyniosły 6.025.771 zł (87,9 % przychodów ogółem i 95,8% przychodów ze sprzedaży świadczeń), a 262.493 zł (3,8 % przychodów ogółem i 4,2 % przychodów ze sprzedaży świadczeń) stanowiły przychody ze sprzedaży świadczeń na zasadach komercyjnych.

Przychody ogółem Spółki za I półrocze 2010 r. wyniosły 4.122.838 zł, w tym m.in. 4.022.436 zł (97,6 %) ze sprzedaży świadczeń. Przychody z tytułu realizacji umów podpisanych z Oddziałem NFZ wyniosły 3.861.467 zł (93,7 % przychodów ogółem i 96 % przychodów ze sprzedaży świadczeń), a 160.969 zł (3,9 % przychodów ogółem i 4 % przychodów ze sprzedaży świadczeń) stanowiły przychody ze sprzedaży świadczeń zdrowotnych na zasadach komercyjnych.

Nie osiągnięto zwiększenia sprzedaży usług komercyjnych, jako jednego z podstawowych celów działalności określonych w biznesplanie, ponieważ w porównaniu do dziewięciu miesięcy 2009 r., w pierwszych sześciu miesiącach 2010 r. nastąpił spadek średniomiesięcznych przychodów (z 29.217 zł do 26.828 zł), jakie NZOZ Szpital Nr 1 uzyskał z tytułu świadczeń wykonywanych na zasadach komercyjnych. Na przychody z tytułu wykonywanych świadczeń składały się przede wszystkim usługi świadczone przez: Laboratorium analityczne (106.314 zł w 2009 r. i 71.625 zł w I półroczu 2010 r.), Prosektorium (67.645 zł w 2009 r. i 34.530 zł w I półroczu 2010 r.), Poradnię medycyny pracy (35.642 zł w 2009 r. i 19.199 zł w I półroczu 2010 r.), Pracownię RTG (33.544 zł w 2009 r. i 19.282 zł w I półroczu 2010 r.). Łączne przychody z tytułu świadczeń udzielonych przez oddziały szpitalne (dermatologiczny, położniczo-ginekologiczny i wewnętrzny) na zasadach komercyjnych wyniosły odpowiednio 5.797 zł w 2009 r. i 1.220 zł w I półroczu 2010 r. Należy zwrócić uwagę, że dla osiągnięcia zakładanego wzrostu sprzedaży usług komercyjnych nie wykorzystano przewidzianych w biznesplanie *kanałów promocji*, obejmujących między innymi reklamę działalności MCZ w Internecie, lokalnej prasie, radiu i telewizji czy umieszczenie szyldu na budynku szpitala.

NIK zwraca uwagę, że w okresie objętym kontrolą Spółka nie miała zdolności do samodzielnego finansowania swojej działalności i wymagała systematycznego dofinansowywania przez Gminę Mysłowice. W ocenie NIK, bez pozyskania dodatkowych

² Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu

przychodów Spółka nie będzie dysponowała środkami niezbędnymi do sfinansowania jej działania, w szczególności z uwagi na zmniejszenie wartości kontraktu zawartego z NFZ (miesięczna wartość kontraktu w 2010 r. była niższa o 26.103,29 zł, tj. 3,9 % w stosunku do 2009 r.), co może skutkować zagrożeniem ciągłości funkcjonowania tego Szpitala.

3. W porównaniu do zakresu działania SP ZOZ Szpitala Nr 1, działalność medyczną, określoną w statucie NZOZ Szpital Nr 1 oraz w rejestrze zoz, rozszerzono o udzielanie świadczeń w ramach poradni/pracowni: Chorób metabolicznych, Kardiologicznej, Chorób sutka, Psychologicznej, jednak w okresie objętym kontrolą poradnie te nie rozpoczęły swojej działalności³.
4. W wyniku rokowań przeprowadzonych w okresie od 10 stycznia do 10 lutego 2009 r., pomiędzy Likwidatorem SPZOZ Szpital Nr 1 a Prezesem Zarządu Spółki, wysokość czynszu z tytułu dzierżawy przez MCZ majątku nieruchomego i ruchomego ustalono na poziomie wartości odpisu amortyzacyjnego. NIK zwraca uwagę, że w umowie zawartej w dniu 12 lutego 2009 r. kwotę czynszu dzierżawnego ustalono jako sumę odpisu amortyzacyjnego (403.997 zł netto) i podatku od nieruchomości (24.230 zł netto), tj. 428.227 zł netto (522.436,94 zł brutto). Prezes Zarządu Spółki nie potrafił wyjaśnić powodów podwyższenia stawki czynszu o wartość podatku od nieruchomości, czego nie przewidywały ustalenia podjęte w toku ww. rokowań.
5. Zarząd Spółki nie podjął działań w celu uzyskania zapłaty przez Gminę Mysłowice odsetek w kwocie 3.264,24 zł za nieterminowe dokonanie dopłaty w kwocie 100.000 zł, przysługujących Spółce na mocy art. 178 § 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁴ oraz wyegzekwowania dopłaty w kwocie 250.000 zł, do wniesienia której Gmina zobowiązana była do 31 grudnia 2009 r. Odsetki na dzień 15 grudnia 2010 r. (wyliczone przez Gł. księgowego Spółki) wynosiły 31.075,34 zł.
6. Dokonano nieterminowej zapłaty czynszu z tytułu dzierżawy majątku, w wyniku czego naliczono odsetki w kwocie 22.088,63 zł, których do dnia zakończenia kontroli Spółka nie zapłaciła. Termin płatności czynszu określono na dzień 31 marca 2010 r. – płatności dokonano w dniu 9 września 2010 r. Stan środków finansowych na rachunku bankowym Spółki na dzień 31 marca 2010 r. wynosił 3.420,94 zł.
7. W następstwie nie zweryfikowanego przez Zarząd Spółki błędu, popełnionego przez pracowników przygotowujących dla NFZ ofertę Spółki na 2009 r., w umowie zawartej

³ Jedynie Pracownia Psychologiczna działała w 2009 r., osiągając przychód 240 zł.

⁴ Dz. U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.

z Oddziałem NFZ w dniu 16 kwietnia 2009 r. świadczenia udzielane w Izbie Przyjęć zakontraktowano za stawkę ryczałtową 200 zł zamiast 2.000 zł. Dopiero w czerwcu 2009 r. aneksem do powyższej umowy skorygowano tę stawkę do kwoty 2.000 zł. Jednak w wyniku tego błędu, za każdy dzień w pierwszych dwóch miesiącach swojej działalności, NZOZ Szpital Nr 1 otrzymał z NFZ o 1.800 zł mniej, od właściwej kwoty, co łącznie obniżyło przychody uzyskane przez Izbę Przyjęć o 109.800 zł.

8. Osiem na dziesięć umów najmu pomieszczeń (lub ich części) zawarto z osobami trzecimi bez uzyskania pisemnej zgody Likwidatora SPZOZ, co było niezgodne z § 4 umowy dzierżawy majątku z dnia 12 lutego 2009 r.
9. W NZOZ nie powołano zespołu do dokonywania okresowej oceny list oczekujących na udzielenie świadczeń, pomimo obowiązku wynikającego z art. 21 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹ (zwanej dalej ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej).
10. Listy osób oczekujących na udzielenie świadczenia w Oddziale Położniczo-Ginekologicznym nie spełniały wymogów art. 20 ust. 2 pkt 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, ponieważ nie zawierały kolejnego numeru pacjenta, daty i godziny wpisu, nr PESEL, rozpoznania lub powodu przyjęcia (art. 20 ust. 2 pkt 3 lit. a, b, d, e, f, i ww. ustawy). Do kalendarza prowadzonego przez Oddziałową wpisywano tylko imię i nazwisko, nr telefonu pacjentek oraz planowany termin przyjęcia pacjentek na Oddział. Na podstawie takiej listy nie było możliwe ustalenie czasu oczekiwania pacjentki na przyjęcie na Oddział..

Równocześnie NIK ocenia pozytywnie zapewnienie świadczeniobiorcom ciągłości udzielania świadczeń przez NZOZ, przez podjęcie działań warunkujących rozpoczęcie z dniem 1 kwietnia 2009 r. działalności leczniczej, tj. niezwłocznie po jej zakończeniu przez SPZOZ, które polegały m.in. na uzyskaniu w dniu 27 lutego 2009 r. decyzji Wojewody Śląskiego o wpisaniu NZOZ do prowadzonego przez niego rejestru zakładów opieki zdrowotnej oraz na przejęciu przez Spółkę kontraktów zawartych pomiędzy SPZOZ Szpital Nr 1 z NFZ. Ponadto opracowano regulamin organizacyjny i porządkowy, które spełniały wymogi określone w art. 18 a ust. 1 a ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej⁵. Spółka kontynuowała działalność leczniczą SPZOZ bez ograniczenia zakresu i rodzaju udzielanych świadczeń zdrowotnych.

⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz.89 ze zm.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba kontroli wnosi o:

- 1. Podjęcie działań mających na celu zapłatę przez Gminę Mysłowice odsetek należnych z tytułu dopłaty dokonanej po ustalonym terminie.**
- 2. Podjęcie działań mających na celu wywiązanie się Gminy Mysłowice z dopłaty w kwocie 250.000 zł wraz z należnymi odsetkami za zwłokę.**
- 3. Prowadzenie list oczekujących na udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej oraz dokonywanie ich oceny przez właściwy zespół.**
- 4. Występowanie o pisemną zgodę Likwidatora SPZOZ w przypadku wynajmu pomieszczeń osobom trzecim.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Zarząd Spółki, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia tych działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Zarządowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.